

CONV 473/02

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Θέμα : Συγκεφαλαιωτική έκθεση της συνόδου της ολομέλειας
- Βρυξέλλες, 20 Δεκεμβρίου 2002 ¹

I. ΕΝΑΡΞΗ ΤΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

1. Παρουσίαση από τον Πρόεδρο του προγράμματος εργασιών για το 2003

1. Ο Πρόεδρος κ. Giscard D'Estaing κήρυξε την έναρξη της συνόδου της ολομέλειας εκφράζοντας την ευαρέσκειά του για τα αποτελέσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Κοπεγχάγης όσον αφορά τη διεύρυνση. Κάλεσε τα μέλη της Συνέλευσης να ενώσουν τη φωνή τους με τη δική του και να συγχαρούν τις δέκα χώρες με τις οποίες έχουν πλέον ολοκληρωθεί οι διαπραγματεύσεις.
2. Ο Πρόεδρος επέστησε την προσοχή στον μεγάλο όγκο εργασίας που περιμένει τη Συνέλευση από τις αρχές του 2003 προκειμένου να τηρηθεί η προθεσμία που έθεσε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κοπεγχάγης για την ολοκλήρωση των εργασιών της Συνέλευσης. Η σύνοδος της Συνέλευσης του Ιανουαρίου θα αφιερωθεί σε μια πρώτη συζήτηση της λειτουργίας των θεσμικών οργάνων, βάσει ενός θεματικού εγγράφου το οποίο θα διανεμηθεί από το Προεδρείο. Κατά την πρώτη από τις δύο συνόδους του Φεβρουαρίου θα συζητηθεί η έκθεση της Ομάδας εργασίας «Κοινωνική Ευρώπη» και ενδεχομένως θα πραγματοποιηθεί συζήτηση και για την περιφερειακή διάσταση. Παράλληλα, το Προεδρείο έχει αρχίσει την εκπόνηση των άρθρων του σχεδίου Συνθήκης βασισόμενο στις συζητήσεις που διεξήχθησαν στην

¹ Τα πλήρη πρακτικά της συνόδου της ολομέλειας περιλαμβάνονται στην ιστοσελίδα : <http://european-convention.eu.int>

ολομέλεια και στις εκθέσεις των διαφόρων ομάδων εργασίας. Η πρώτη σειρά άρθρων (Τίτλοι I, II και III) έχει ήδη αρχίσει να προετοιμάζεται και θα είναι έτοιμη προς παρουσίαση στη Συνέλευση κατά τη σύνοδο του Ιανουαρίου, με στόχο να διεξαχθεί η σχετική συζήτηση τον Φεβρουάριο. Η δεύτερη σειρά (Τίτλοι V, VII και IX) θα παρουσιαστεί τον Φεβρουάριο και η τρίτη σειρά (Τίτλοι IV, VI, VIII και X) τον Μάρτιο-Απρίλιο. Έτσι, μέχρι το Πάσχα η Συνέλευση θα έχει στη διάθεσή της ένα πλήρες σχέδιο του πρώτου μέρους της Συνθήκης. Το Μέρος III (Γενικές και Τελικές Διατάξεις) θα διανεμηθεί επίσης τον Απρίλιο.

3. Ταυτόχρονα, θα αρχίσουν και οι εργασίες για το δεύτερο μέρος της Συνθήκης. Το Προεδρείο προτίθεται να διανείμει στη Συνέλευση στα τέλη Ιανουαρίου μια ανάλυση των άρθρων της σημερινής Συνθήκης όπου θα επισημαίνονται εκείνα που θα αντικατασταθούν με νέα άρθρα στο Μέρος I της νέας Συνθήκης, εκείνα που θα πρέπει να αντικατασταθούν με νέα άρθρα στο Μέρος II (δηλαδή οι σημερινές διατάξεις ΚΕΠΠΑ και ΔΕΥ) και εκείνα για τα οποία απαιτούνται απλώς μερικές τεχνικές προσαρμογές (ώστε να ληφθούν υπόψη οι νέες διατάξεις του Μέρους I). Το Προεδρείο θα ετοιμάσει τα σχέδια άρθρων του Μέρους II που απαιτούν σημαντική τροποποίηση. Για τα άρθρα που απαιτούν απλώς τεχνικές προσαρμογές έχει προβλεφθεί να συνεργαστεί η Γραμματεία της Συνέλευσης με ομάδα εμπειρογνομόνων που θα αποτελείται από στελέχη των νομικών υπηρεσιών των τριών θεσμικών οργάνων.
4. Οι διαδικασίες εξέτασης των σχεδίων άρθρων θα εξαρτηθούν από τα αποτελέσματα των συζητήσεων της ολομέλειας. Εάν τα σχέδια αυτά γίνουν ευρέως δεκτά στην ολομέλεια, τότε θα κληθούν τα μέλη της Συνέλευσης να υποβάλουν στη συνέχεια γραπτώς τα τυχόν δευτερεύοντα στοιχεία που θα επιθυμούσαν να ληφθούν υπόψη. Εάν υπάρξουν διαφορές ουσίας, τότε θα δημιουργηθεί μια ομάδα συζήτησης με συγκεκριμένη εντολή και σύντομο χρονοδιάγραμμα. Το Προεδρείο επιθυμεί να εξασφαλιστεί ότι κάθε μέλος της Συνέλευσης θα συμμετάσχει όσο το δυνατόν περισσότερο σε αυτή τη νέα και αποφασιστική φάση των εργασιών της Συνέλευσης και θεωρεί ότι οι προαναφερόμενες προτάσεις για τη μέθοδο εργασίας αποτελούν την καλύτερη εγγύηση ότι η Συνέλευση θα επιτύχει την ευρύτερη δυνατή συναίνεση πριν από το καλοκαίρι.

2. Εξωτερική Δράση

- Συζήτηση σχετικά με την έκθεση της Ομάδας εργασίας VII με Πρόεδρο τον κ. Dehaene (CONV 459/02)

i. Παρουσίαση της έκθεσης από τον κ. Dehaene

5. Ο Αντιπρόεδρος κ. Dehaene, Πρόεδρος της Ομάδας εργασίας VII, παρουσίασε την έκθεσή του (CONV 459/02). Τόνισε ότι σημείο εκκίνησης των εργασιών της Ομάδας ήταν η κοινή επιθυμία όλων να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη συνοχή και αποτελεσματικότητα στην εξωτερική δράση της ΕΕ και εξέθεσε μερικές από τις κύριες συστάσεις της. Η Ομάδα προτείνει οι αρχές και οι στόχοι της εξωτερικής δράσης της ΕΕ να εγγραφούν στη Συνθήκη (έχει ήδη εκπονηθεί σχετικό κείμενο) και στη συνέχεια να λάβουν αναλυτικότερη μορφή με τον καθορισμό συγκεκριμένων στρατηγικών στόχων από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Όσον αφορά τις αρμοδιότητες, προτάθηκε να αναγνωριστεί σαφώς στη Συνθήκη η αρμοδιότητα της Ένωσης να συνάπτει εξωτερικές συμφωνίες σε τομείς που αντιστοιχούν στις εσωτερικές αρμοδιότητές της. Η Ομάδα διερεύνησε με ποιους τρόπους θα μπορούσαν να ενισχυθούν οι ρυθμίσεις εντός και μεταξύ των θεσμικών οργάνων ώστε να αυξηθεί η συνοχή και η αποτελεσματικότητα της εξωτερικής δράσης. Εξετάστηκαν αρκετές δυνατότητες για την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ του Υπατού Εκπροσώπου και του Επιτρόπου Εξωτερικών Σχέσεων και προέκυψε ευρεία συναίνεση υπέρ της άσκησης και των δύο καθηκόντων από το ίδιο πρόσωπο, το οποίο θα είναι μέλος της Επιτροπής αλλά θα λαμβάνει χωριστή εντολή για την ΚΕΠΠΑ από το Συμβούλιο, προς το οποίο και θα είναι υπόλογο. Με στόχο την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας στη λήψη αποφάσεων, η Ομάδα συμφώνησε ότι θα πρέπει να γίνει καλύτερη χρήση των ισχυουσών διατάξεων για την εφαρμογή της ειδικής πλειοψηφίας σε θέματα ΚΕΠΠΑ και συνέστησε να συμπεριληφθεί στη Συνθήκη η δυνατότητα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου να αποφασίσει ομόφωνα για την επέκταση της χρήσης της ειδικής πλειοψηφίας στο μέλλον. Σημειώθηκε ευρύς προσανατολισμός, αλλά όχι συναίνεση, υπέρ της επέκτασης της ειδικής πλειοψηφίας σε όλους τους τομείς της εμπορικής πολιτικής. Άλλες συστάσεις αφορούν την ενίσχυση της συνοχής στην εξωτερική εκπροσώπηση της Ένωσης, την πολιτική στον τομέα της αναπτυξιακής συνεργασίας και τον ρόλο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

ii. Συζήτηση στην ολομέλεια

6. Τα μέλη της Συνέλευσης εξέφρασαν γενικώς την ικανοποίησή τους για το έργο που επιτέλεσε η Ομάδα εργασίας «Εξωτερική Δράση» και ιδίως για τις προσπάθειές της να γεφυρώσει τις διαφορετικές θέσεις και να βρει κοινό έδαφος για τα θέματα της εντολής. Τα μέλη της Συνέλευσης αναγνώρισαν πόσο σημαντικό είναι να αυξηθεί η συνοχή και να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα, στόχοι που τονίστηκαν επανειλημμένως στις ομιλίες που έγιναν στην ολομέλεια. Όλοι συμφωνούν ότι η Ένωση θα βγει πολλαπλώς κερδισμένη από τη συλλογική της εκπροσώπηση στη διεθνή σκηνή και ότι θα πρέπει να κάνει συνδυασμένη και αποτελεσματική χρήση όλων των μέσων που υπάρχουν στη διάθεσή της. Το κύριο ερώτημα που τέθηκε κατά τη συζήτηση ήταν με ποιες ρυθμίσεις, τόσο υπό μορφή τροποποίησης της Συνθήκης όσο και μεταρρύθμισης των μεθόδων εργασίας, θα μπορούσε η Ένωση να καταστεί ισχυρός διεθνής παράγων, ικανός να υπερασπίζεται τα συμφέροντά του και να προωθεί τις αξίες του. Ορισμένα μέλη παρατήρησαν ωστόσο ότι το πραγματικό ζητούμενο δεν είναι οι θεσμικές ρυθμίσεις εντός της ΕΕ αλλά η ύπαρξη πολιτικής βούλησης και δεσμεύσεων για την επίτευξη κοινών θέσεων επί σημαντικών πολιτικών θεμάτων.
7. Στη συνέχεια συζητήθηκαν τα ακόλουθα θέματα.

Αρχές και Στόχοι

8. Στη Συνέλευση υπήρξε γενική αποδοχή της σύστασης της Ομάδας εργασίας να καθοριστούν σαφώς στη Συνθήκη τόσο οι θεμελιώδεις αρχές όσο και οι γενικοί στόχοι της εξωτερικής δράσης της ΕΕ. Ευρεία υποστήριξη σημειώθηκε επίσης υπέρ του κειμένου της Ομάδας εργασίας με το οποίο ορίζονται οι εν λόγω «αρχές και στόχοι». Ορισμένα μέλη ωστόσο εξέφρασαν την απογοήτευσή τους για το ότι οι αρχές αυτές δεν παραπέμπουν στον Ευρωπαϊκό Χάρτη Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Μερικά μέλη χαιρέτισαν το γεγονός ότι στις αρχές και στους στόχους επισημαίνεται ότι πρωταρχικός στόχος της αναπτυξιακής πολιτικής πρέπει να είναι η εξάλειψη της φτώχειας, ιδίως στις χώρες χαμηλού εισοδήματος, ενώ άλλα μέλη εξέφρασαν ανησυχία για το ότι μια τέτοια αναφορά ενδέχεται να περιορίσει το εύρος δράσης της αναπτυξιακής πολιτικής της ΕΕ.

Σχέση μεταξύ συνοχής και αποτελεσματικότητας και δομών στο εσωτερικό των θεσμικών οργάνων

9. Η συσχέτιση μεταξύ αφενός του στόχου να αυξηθεί η συνοχή και η αποτελεσματικότητα της εξωτερικής δράσης και αφετέρου της οργάνωσης και των εσωτερικών δομών των θεσμικών οργάνων αναγνωρίστηκε από όλους. Μεγάλος αριθμός μελών τάχθηκε υπέρ της διάσπασης του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων και Εξωτερικών Σχέσεων σε δύο χωριστές συνθέσεις ώστε να δημιουργηθεί μια ιδιαίτερη σύνθεση του Συμβουλίου για την «εξωτερική δράση». Αρκετά μέλη είναι της γνώμης ότι το Συμβούλιο αυτό θα πρέπει να προεδρεύεται από το πρόσωπο που κατέχει το αξίωμα του Υπατου Εκπροσώπου, ενώ ορισμένα άλλα εξέφρασαν αμφιβολίες για τη συμβατότητα των καθηκόντων του ΥΕ με το καθήκον της άσκησης της προεδρίας του Συμβουλίου, ιδίως εάν πρόκειται το ίδιο άτομο να συνδυάζει τα καθήκοντα του ΥΕ και του Επιτρόπου Εξωτερικών Σχέσεων.
10. Η σύσταση να υπάρχει ένα κεντρικό σημείο στην Επιτροπή για όλους τους τομείς εξωτερικών σχέσεων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της έτυχε ευρείας αποδοχής. Αρκετοί ομιλητές τάχθηκαν υπέρ του να αναλάβει τον ρόλο αυτό ένας Αντιπρόεδρος της Επιτροπής.
11. Η σημασία της αποφυγής αλληλεπικαλύψεων και της αύξησης της συνοχής και της αποτελεσματικότητας σε επίπεδο υπηρεσιών τονίστηκε ιδιαίτερα και πολλοί τάχθηκαν υπέρ της δημιουργίας μιας ενιαίας υπηρεσίας εξωτερικής δράσης. Αρκετά μέλη δήλωσαν ότι υποστηρίζουν τη δημιουργία μιας διπλωματικής υπηρεσίας ΕΕ και μιας διπλωματικής ακαδημίας, ενώ άλλα μέλη τόνισαν ότι οι εθνικές δομές δεν μπορούν να υποκατασταθούν και προτιμούν την βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των υπαρχουσών δομών στα κράτη μέλη.

Σχέση μεταξύ συνοχής και αποτελεσματικότητας και μέσων και διαδικασιών λήψεως αποφάσεων

12. Υπήρξε συναίνεση ως προς την ανάγκη να γίνει καλύτερη χρήση των υπαρχουσών δυνατοτήτων λήψεως αποφάσεων με ειδική πλειοψηφία σε θέματα ΚΕΠΠΑ καθώς και ως προς την ανάγκη να υπάρξουν διατάξεις που θα επιτρέπουν κάποιο βαθμό ευελιξίας, όπως π.χ. την εποικοδομητική αποχή. Όλοι συμφώνησαν ότι θα ήταν χρήσιμο να συμπεριληφθεί στη Συνθήκη μια διάταξη που θα παρέχει στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στο μέλλον τη δυνατότητα να αποφασίζει ομόφωνα για την επέκταση της ειδικής πλειοψηφίας. Ορισμένα μέλη επιθυμούν ριζικότερη αντιμετώπιση του θέματος, με το να συμπεριληφθεί ήδη στη νέα Συνθήκη η επέκταση της ειδικής πλειοψηφίας ώστε να διευκολυνθεί η αποτελεσματική λήψη αποφάσεων στη διευρυμένη Ένωση. Τόνισαν ότι η ίδια η ύπαρξη της δυνατότητας προσφυγής στην ειδική πλειοψηφία θα συμβάλλει στην επίτευξη συναίνεσης στο Συμβούλιο. Ορισμένοι υπογράμμισαν ότι δεν μπορεί να γίνει δεκτό από ένα κράτος μέλος να βρεθεί να μειωηφεί σε ένα θέμα ζωτικής σημασίας για το ίδιο και επομένως τάσσονται υπέρ μιας ρήτρας διασφάλισης ώστε να προλαμβάνονται τέτοιες καταστάσεις.

13. Οι προτάσεις για την επέκταση της ειδικής πλειοψηφίας σε όλους τους τομείς της εμπορικής πολιτικής, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών και της πνευματικής ιδιοκτησίας, έγιναν ευρέως δεκτές. Μερικοί όμως τόνισαν ότι δεν θα πρέπει να θιγεί η εναρμόνιση σε τομείς εσωτερικής πολιτικής. Κάποιοι επίσης επέστησαν την προσοχή κατά της επέκτασης της ειδικής πλειοψηφίας στον τομέα αυτό γιατί ανησυχούν για τις επιπτώσεις που θα έχει στην κατανομή των αρμοδιοτήτων σε θέματα εσωτερικής πολιτικής.
14. Αρκετοί ομιλητές υπογράμμισαν ότι είναι ανάγκη να εξασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ της αναπτυξιακής συνεργασίας και των άλλων πτυχών της εξωτερικής δράσης, καθώς και των εξωτερικών πτυχών των εσωτερικών πολιτικών. Ορισμένοι τόνισαν τη σημασία της επιβεβαίωσης της εστίασης των αναπτυξιακών προγραμμάτων της ΕΕ στη φτώχεια. Μερικοί ομιλητές επίσης τόνισαν ότι είναι ανάγκη να εξασφαλιστεί καλύτερος συντονισμός μεταξύ της χάραξης πολιτικής σε ευρωπαϊκό επίπεδο και των αναπτυξιακών πολιτικών και της κινητοποίησης πόρων σε εθνικό επίπεδο.
15. Αρκετά μέλη δήλωσαν ότι υποστηρίζουν την πρόταση να συμπεριληφθεί στη Συνθήκη μια διάταξη για «κοινές πρωτοβουλίες», οι οποίες θα συνδυάζουν διάφορες πτυχές της εξωτερικής δράσης της ΕΕ και με τον τρόπο αυτό θα προωθείται η συνοχή της ακολουθούμενης προσέγγισης.

Σχέση μεταξύ της ικανότητας άμεσης δράσης στον τομέα της ΚΕΠΠΑ και της διαθεσιμότητας χρηματοδοτικών πόρων

16. Η σημασία του να είναι η Ένωση σε θέση να υλοποιεί τις αποφάσεις της με συγκεκριμένες δράσεις και επομένως του να παρέχονται επαρκείς πόροι στην ΚΕΠΠΑ στο σχετικό τμήμα του προϋπολογισμού τονίστηκε ιδιαίτερα. Αρκετά μέλη της Συνέλευσης υποστήριξαν την πρόταση να διαθέτει το πρόσωπο που ασκεί το αξίωμα του ΥΕ την εξουσία να κινητοποιεί ταχέως τα αναγκαία χρηματοδοτικά μέσα για την άμεση αντιμετώπιση των επί τόπου εξελίξεων.

Ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

17. Πολλά μέλη έκριναν ότι θα πρέπει να ενισχυθεί ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με την αύξηση της ροής πληροφοριών από τα άλλα θεσμικά όργανα, με έναν μεγαλύτερο ρόλο στη διαπραγμάτευση και σύναψη διεθνών συμφωνιών (διαδικασία σύμφωνης γνώμης για τις συμφωνίες που έχουν δημοσιονομικές επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της ΕΕ ή αφορούν θέματα που αποφασίζονται σε εσωτερικό επίπεδο με συναπόφαση) και με τακτικές συζητήσεις για θέματα ΚΕΠΠΑ με το πρόσωπο που κατέχει το αξίωμα του ΥΕ.

Εξωτερική εκπροσώπηση

18. Πολλοί ομιλητές τόνισαν τη σημασία της σαφήνειας στην εξωτερική εκπροσώπηση της Ένωσης και συμφωνούν ότι οι ρυθμίσεις σχετικά με την εξωτερική εκπροσώπηση πρέπει να είναι τέτοιες που να συμβάλλουν στην ικανότητα της Ένωσης να επηρεάζει τις διεθνείς εξελίξεις. Για μεγάλο αριθμό ομιλητών αυτό σημαίνει ότι η Ένωση πρέπει να επιδιώξει να αποκτήσει τυπικό καθεστώς, ενδεχομένως αυτό του πλήρους μέλους, στους σχετικούς ειδικούς οργανισμούς. Μερικοί πρόσθεσαν ότι αυτό θα πρέπει να γίνει χωρίς να θιγεί το καθεστώς των κρατών μελών στους οργανισμούς αυτούς. Μερικοί ομιλητές επισήμαναν ότι οι επιπτώσεις της εκπροσώπησης της Ευρωζώνης στους διεθνείς οικονομικούς οργανισμούς απαιτεί περαιτέρω μελέτη. Ορισμένα μέλη θεωρούν ότι το να μπορεί η Ένωση να δίνει ενιαίο μήνυμα είναι σημαντικότερο από το να έχει ενιαία εκπροσώπηση. Υπήρξε γενική συμφωνία ότι ο συντονισμός στους διεθνείς οργανισμούς και στις διεθνείς διασκέψεις θα πρέπει να βελτιωθεί.

Σχέσεις μεταξύ θεσμικών οργάνων και παραγόντων

19. Τα μέλη της Συνέλευσης συμφώνησαν με την εκτίμηση της Ομάδας ότι, κατά την εξέταση του πώς θα μπορούσε να επιτευχθεί καλύτερη συνοχή μεταξύ των αποφάσεων που λαμβάνονται σε θέματα εξωτερικής πολιτικής αφενός και των μέσων που τίθενται σε εφαρμογή στον τομέα των εξωτερικών σχέσεων αφετέρου, θα πρέπει να διευκρινιστούν οι ρόλοι του Υπατού Εκπροσώπου της ΚΕΠΠΑ και του Επιτρόπου Εξωτερικών Σχέσεων.
20. Αρκετοί ομιλητές θεωρούν ότι τα δύο αξιώματα πρέπει να ενωθούν και να υπαχθούν στην Επιτροπή. Μερικοί διερωτήθηκαν για το νόημα της εναλλακτικής δυνατότητας που προτείνεται στις συστάσεις της Ομάδας, να ασκούνται και τα δύο αξιώματα από το ίδιο πρόσωπο («διττή αρμοδιότητα»). Άλλοι μπορούν να τη δεχθούν ως προσωρινό μέτρο. Αρκετοί από τους υπόλοιπους ομιλητές προτιμούν τη λύση αυτή και θεωρούν ότι παρουσιάζει το πλεονέκτημα της τήρησης των ειδικών ρυθμίσεων για τους επί μέρους τομείς πολιτικής ενώ ταυτόχρονα εξασφαλίζει τη γενικότερη συνοχή.

21. Ορισμένα μέλη θεωρούν ότι τα δύο αξιώματα πρέπει να παραμείνουν διακριτά και χωριστά και προτείνουν τη λήψη πρακτικών μέτρων για την ενίσχυση της συνεργασίας και τη βελτίωση της συνοχής μεταξύ των δύο τομέων πολιτικής. Ο ρόλος του Συμβουλίου σε θέματα εξωτερικής πολιτικής είναι καίριας σημασίας και η ειδική σχέση του ΥΕ με τις κυβερνήσεις και ειδικότερα με τους Υπουργούς Εξωτερικών πρέπει να διατηρηθεί. Επί πλέον, η ΕΠΑΑ και οι στρατιωτικές δυνατότητες αποτελούν σημαντικό εργαλείο για τη στήριξη της εξωτερικής πολιτικής, οι δε αμυντικές υποχρεώσεις δεν είναι δυνατόν να ανατεθούν στην Επιτροπή. Οι ομιλητές διερωτήθηκαν για το κατά πόσον η εναλλακτική δυνατότητα της «διττής αρμοδιότητας» είναι όντως εφικτή και τόνισαν τις συνέπειες που μπορεί να έχει για τη φύση και τη λειτουργία του σώματος των Επιτρόπων, καθώς επίσης και τις δυσκολίες που συνεπάγεται για ένα πρόσωπο το να είναι υπόλογο σε δύο αρχές. Μερικά μέλη έκριναν ότι δεν είναι επιθυμητό να προεδρεύει του Συμβουλίου Εξωτερικής Δράσης ένα πρόσωπο με «διττή αρμοδιότητα» ή ένας «Εξωτερικός Εκπρόσωπος». Άλλα μέλη θεωρούν ότι, για λόγους συνοχής, το να προεδρεύει στο Συμβούλιο ο ΥΕ είναι σημαντικότερο από το να είναι ένα μόνο πρόσωπο που θα ασκεί τα καθήκοντα και του ΥΕ και του Επιτρόπου Εξωτερικών Σχέσεων.
22. Ένα μέλος πρότεινε να δημιουργηθεί μια θέση Υπουργού Εξωτερικών της ΕΕ, ο οποίος θα εργάζεται υπό την εξουσία του Προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και θα έχει τον ρόλο του σημερινού ΥΕ με πρόσθετες αρμοδιότητες σε θέματα εξωτερικών σχέσεων.
23. Σημαντικός αριθμός ομιλητών έκρινε ότι το ζήτημα του ρόλου του ΥΕ και του Επιτρόπου Εξωτερικών Σχέσεων θα πρέπει να συζητηθεί περαιτέρω στα πλαίσια της ευρύτερης συζήτησης για τα θεσμικά θέματα.

iii. Συμπεράσματα

24. Ο Αντιπρόεδρος κ. Dehaene τόνισε ότι η Ομάδα διεξήγαγε τις εργασίες της με στόχο την ενίσχυση της αμοιβαίας κατανόησης και τη γεφύρωση των διαφορετικών απόψεων που υπάρχουν σε διάφορα θέματα. Τα μέλη της Ομάδας συμφώνησαν όλα με τον στόχο της εξεύρεσης κοινού εδάφους ώστε να μπορέσει η Ένωση να λάβει μέτρα για μια αποτελεσματικότερη δράση με περισσότερη συνοχή. Επισήμανε δε ότι ορισμένες από τις συστάσεις της Ομάδας έγιναν ευρέως δεκτές από την ολομέλεια.

25. Απαντώντας στις παρατηρήσεις που έγιναν, τόνισε ότι η χρησιμοποίηση της ειδικής πλειοψηφίας σε θέματα ΚΕΠΠΑ πρέπει να θεωρηθεί ως σημαντικό εργαλείο για την επίτευξη συναίνεσης, ότι η συμμετοχή της Ένωσης σε διεθνείς οργανισμούς δεν θα επηρεάσει το καθεστώς των κρατών μελών στους οργανισμούς αυτούς και ότι οι προτάσεις για μια διπλωματική υπηρεσία ΕΕ και μια διπλωματική ακαδημία αποσκοπούν στο να συμπληρώσουν αυτές των κρατών μελών και όχι να τις αντικαταστήσουν. Τέλος, επιβεβαίωσε ότι η εναλλακτική δυνατότητα να ασκούνται τα αξιώματα του ΥΕ και του Επιτρόπου Εξωτερικών Σχέσεων από το ίδιο πρόσωπο, όπως ζητείται στις συστάσεις της έκθεσης, προτείνεται προκειμένου να βρεθεί μια ισορροπία μεταξύ, αφενός, της ανάγκης να διατηρηθούν χωριστές ρυθμίσεις για τη χάραξη πολιτικής στον τομέα της ΚΕΠΠΑ και για τις άλλες πτυχές των εξωτερικών σχέσεων, και, αφετέρου, της ανάγκης να ενισχυθεί η συνοχή σε ολόκληρο το φάσμα της εξωτερικής δράσης της ΕΕ.
26. Ο Αντιπρόεδρος κ. Dehaene επισήμανε ότι ο ρόλος του ΥΕ και οι αρμοδιότητες της Επιτροπής σε θέματα εξωτερικής πολιτικής, καθώς και τα συγκεκριμένα ζητήματα που αφορούν τη «διττή αρμοδιότητα», θα αποτελέσουν αντικείμενο περαιτέρω εξέτασης στο πλαίσιο της ευρύτερης συζήτησης για τα θεσμικά θέματα.

Άμυνα

- **Συζήτηση σχετικά με την έκθεση της Ομάδας εργασίας VIII με Πρόεδρο τον κ. Barnier (CONV 461/02)**

i. Παρουσίαση της έκθεσης από τον κ. Barnier

27. Ο κ. Barnier, Πρόεδρος της Ομάδας εργασίας VIII, παρουσίασε την έκθεσή του (CONV 461/02). Τόνισε ότι το πρώτο μέρος της έκθεσης είναι βασικά περιγραφικό· αυτό κρίθηκε αναγκαίο προκειμένου οι συστάσεις να εμπίπτουν σε συγκεκριμένο πλαίσιο. Το ζήτημα της άμυνας, από την ίδια του τη φύση, επέβαλε στην Ομάδα την ιδιαίτερη υποχρέωση να εκπονήσει συστάσεις που να είναι και ρεαλιστικές και αξιόπιστες. Διάφορα μέλη της Ομάδας προσέγγισαν το θέμα από διαφορετικές σκοπιές. Ωστόσο, στο δεύτερο μέρος της έκθεσης περιλαμβάνονται ορισμένες συστάσεις οι οποίες έγιναν ευρέως δεκτές από την Ομάδα· τα σημεία για τα οποία εκφράστηκαν διαφορετικές απόψεις επισημαίνονται με σαφήνεια στην έκθεση. Οι μεγάλες διαφορές ως προς τις δυνατότητες, τις ιστορικές καταβολές και τις

φιλοδοξίες των κρατών μελών, οι οποίες αντικατοπτρίζονται στις εισηγήσεις των μελών της Ομάδας, κατέστησαν φανερή την ανάγκη ευελιξίας. Ένα βασικό σημείο της έκθεσης επομένως είναι το τμήμα στο οποίο γίνονται προτάσεις για την ανάπτυξη συγκεκριμένων μορφών στενότερης συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών που επιθυμούν να αναπτύξουν περαιτέρω ορισμένες πτυχές της ΕΠΑΑ. Ο κ. Barnier εξέφρασε την ευαρέσκειά του για την πρόσφατη συμφωνία μόνιμων ρυθμίσεων μεταξύ της Ένωσης και του NATO, η οποία άνοιξε τον δρόμο για την Ένωση να αναλάβει δικές της επιχειρήσεις στην ΠΓΔΜ και στη Βοσνία. Στη συνέχεια εξέθεσε τις κυριότερες συστάσεις της Ομάδας.

ii. Συζήτηση στην ολομέλεια

28. Κατά τις συζητήσεις φάνηκε να υπάρχει ευρεία υποστήριξη των αποτελεσμάτων των εργασιών της Ομάδας και πολλοί ομιλητές συμφώνησαν πλήρως με τις συστάσεις της έκθεσης. Αρκετοί ομιλητές επισήμαναν τη σημασία της αναφοράς, στην έκθεση, στους συνολικούς στόχους της ΕΠΑΑ και ιδίως στο γεγονός ότι οι συστάσεις της Ομάδας δεν αποσκοπούν στο να καταστεί η Ένωση στρατιωτική συμμαχία. Μερικοί ομιλητές υπογράμμισαν τη σημασία της διατήρησης της ΕΠΑΑ ως μέρους της ΚΕΠΠΑ της Ένωσης. Για ορισμένους αυτό σημαίνει ότι η Συνταγματική Συνθήκη δεν θα πρέπει να έχει χωριστό κεφάλαιο για την άμυνα. Ένας ομιλητής δήλωσε ότι δεν μπορεί να δεχθεί την έκθεση επειδή θεωρεί ότι τα θέματα της άμυνας και της ασφάλειας εμπίπτουν αποκλειστικά στην αρμοδιότητα των κρατών μελών και του NATO. Ένας άλλος ομιλητής εξέφρασε την απογοήτευσή του για τα τυχόν περαιτέρω βήματα ανάπτυξης της ΕΠΑΑ και δήλωσε ότι αντ' αυτής προτιμά την αποστρατιωτικοποίηση της Ένωσης.
29. Οι συστάσεις της έκθεσης σχετικά με τον εκσυγχρονισμό των καθηκόντων Petersberg έγιναν δεκτές από τη μεγάλη πλειοψηφία των ομιλητών. Ένας ομιλητής ζήτησε τη διαβεβαίωση ότι η προσθήκη της «πρόληψης συγκρούσεων» δεν θα οδηγήσει την Ένωση στην ανάληψη προληπτικών στρατιωτικών δράσεων. Σημειώθηκε επίσης ευρεία αποδοχή των προτάσεων για την εξασφάλιση μεγαλύτερης συνοχής και αποτελεσματικότητας στη διεξαγωγή επιχειρήσεων διαχείρισης κρίσεων. Ειδικότερα, αρκετά μέλη δέχτηκαν με ικανοποίηση τις συστάσεις για την ενίσχυση του ρόλου του Υπατού Εκπροσώπου στις επιχειρήσεις διαχείρισης κρίσεων. Ορισμένα μέλη τόνισαν (όπως καθίσταται σαφές και στην έκθεση) ότι ο Υπάτος Εκπρόσωπος πρέπει να ενεργεί υπό την εξουσία του Συμβουλίου και σε στενή και διαρκή επαφή με την Επιτροπή Πολιτικής και Ασφάλειας και ότι οι τυχόν νέες ρυθμίσεις πρέπει να τηρούν την αρχή της ενιαίας στρατιωτικής διοίκησης.

30. Η πρόταση για τη δημιουργία ενός ταμείου χρηματοδότησης των προπαρασκευαστικών φάσεων των επιχειρήσεων διαχείρισης κρίσεων έγινε ευρέως δεκτή. Ένας ομιλητής υπογράμμισε τη σημασία της εξεύρεσης λύσης για το ζήτημα της χρηματοδότησης των κοινών δαπανών για τις στρατιωτικές πτυχές των επιχειρήσεων διαχείρισης κρίσεων.
31. Ορισμένοι ομιλητές εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για τις συστάσεις που αποσκοπούν στη διευκόλυνση της ευελιξίας στη λήψη αποφάσεων. Άλλοι ωστόσο ανησυχούν ότι οι ρυθμίσεις για την ενθάρρυνση της ευελιξίας μπορεί να έχουν διχαστικά αποτελέσματα. Προτάθηκε ειδικότερα οι ρυθμίσεις αυτές να βασίζονται σε υπάρχοντες θεσμούς της Ένωσης. Αρκετοί ομιλητές υποστήριξαν την πρόταση για την καθιέρωση μιας μορφής στενότερης συνεργασίας (όπως ισχύει στην Ευρωζώνη) για εκείνα τα κράτη μέλη που το επιθυμούν. Ορισμένοι ομιλητές τόνισαν τη σημασία του καθορισμού κριτηρίων συμμετοχής, αλλά ένας ομιλητής επέμεινε ότι τα κριτήρια αυτά πρέπει να καθοριστούν με τρόπο που να μην αποκλείονται τα κράτη μέλη με περιορισμένους στρατιωτικούς πόρους. Μερικοί ομιλητές υποστήριξαν την επέκταση της ενισχυμένης συνεργασίας στην ΕΠΑΑ. Μερικά μέλη ωστόσο υπήρξαν περισσότερο συγκρατημένα και ζήτησαν να εξεταστεί περαιτέρω το θέμα. Ένας ομιλητής τόνισε ιδίως ότι τα καθήκοντα που ήδη προβλέπονται στη Συνθήκη (π.χ. αποστολές Petersberg) πρέπει να εξακολουθήσουν να υπόκεινται στην πλήρη έγκριση της ΕΕ.
32. Υπήρξε ευρεία υποστήριξη της εισαγωγής στη Συνθήκη μιας ρήτρας αλληλεγγύης που θα προβλέπει την κινητοποίηση όλων των μέσων της ΕΕ (συμπεριλαμβανομένων των στρατιωτικών μέσων και των δομών της ΕΠΑΑ, αλλά επίσης και της δικαστικής και αστυνομικής συνεργασίας, της πολιτικής προστασίας, των συνοριακών ελέγχων, κλπ) προκειμένου να βοηθηθούν τα κράτη μέλη στην αντιμετώπιση τρομοκρατικών επιθέσεων στο έδαφος της Ένωσης, για την προστασία του άμαχου πληθυσμού και των δημοκρατικών θεσμών. Ορισμένοι αποδίδουν ιδιαίτερη σημασία στην τήρηση των παραμέτρων για την εφαρμογή μιας τέτοιας ρήτρας όπως προτείνεται στην έκθεση της Ομάδας.
33. Μερικοί ομιλητές επιθυμούν τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής της ρήτρας αυτής και για τον λόγο αυτό υποστήριξαν την ιδέα μιας «ρήτρας αλληλεγγύης και κοινής ασφάλειας», η οποία δεν θα περιορίζεται στον κίνδυνο της τρομοκρατίας. Αρκετά μέλη έκριναν ότι η μελλοντική Συνθήκη πρέπει να περιλαμβάνει μια ρήτρα συλλογικής άμυνας, ενδεχομένως υπό μορφή πρωτοκόλλου ανοικτού στα κράτη μέλη εκείνα που επιθυμούν να το υπογράψουν.

Κατά τη γνώμη ορισμένων, αυτό θα δώσει τη δυνατότητα να υπαχθούν στην ΕΕ και οι υπόλοιπες αμυντικές υποχρεώσεις της ΔΕΕ δυνάμει του άρθρου V της Συνθήκης των Βρυξελλών. Ορισμένοι ομιλητές αντέδρασαν σθεναρά στην τυχόν υπαγωγή της συλλογικής άμυνας στο πλαίσιο της ΕΕ. Ένα μέλος θα μπορούσε να δεχθεί την αναγραφή σε πρωτόκολλο της δέσμευσης που επιβάλλει το άρθρο V της Συνθήκης για τη ΔΕΕ, υπό τον όρο ότι θα συμπληρώνεται με τις διατάξεις του άρθρου IV της ίδιας Συνθήκης.

34. Η πρόταση δημιουργίας ενός δικτύου στρατιωτικών ή μη στρατιωτικών μονάδων ειδικευμένων στην πολιτική προστασία έγινε ευνοϊκά δεκτή. Ένας ομιλητής ζήτησε να επιβεβαιωθεί ότι θα μπορεί να γίνεται χρήση του δικτύου αυτού σε περίπτωση φυσικών καταστροφών.
35. Υπήρξε ομόφωνη υποστήριξη της σύστασης να δημιουργηθεί ένας Ευρωπαϊκός Οργανισμός Εξοπλισμών και Στρατηγικής Έρευνας. Αρκετοί ομιλητές έκριναν ότι η δημιουργία του οργανισμού αυτού θα πρέπει να συνδυαστεί με ένα μεγαλύτερο άνοιγμα της αγοράς στον τομέα της άμυνας, με τελικό αποτέλεσμα ενδεχομένως τη δημιουργία μιας εσωτερικής αγοράς. Για να επιτευχθεί αυτό, ένα μέλος ζήτησε την αναθεώρηση του σημερινού άρθρου 296. Αρκετοί ομιλητές υπογράμμισαν τη σημασία της ύπαρξης επαρκών δυνατοτήτων ώστε να είναι αξιόπιστη η ΕΠΑΑ και για τον λόγο αυτό εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για τη σύσταση της Ομάδας να δημιουργηθεί ένας μηχανισμός αξιολόγησης δυνατοτήτων. Τονίστηκε δε ιδίως ότι η μέτρηση του τελικού αποτελέσματος στον τομέα αυτό είναι σημαντικότερη από τη μέτρηση των επί μέρους συνεισφορών. Σημειώθηκε επίσης ευρεία υποστήριξη υπέρ της σύστασης να δημιουργηθεί ένα Συμβούλιο Υπουργών Άμυνας.
36. Ως προς τις θεσμικές δομές, σημαντικός αριθμός ομιλητών υποστήριξε τη σύσταση να συνεχίσει ο Έπατος Εκπρόσωπος να είναι αρμόδιος για την ΕΠΑΑ. Αρκετοί ομιλητές τόνισαν τη σημασία ενός ικανοποιητικού κοινοβουλευτικού ελέγχου στον τομέα της ΕΠΑΑ. Αρκετοί θεωρούν ότι το θέμα αυτό αφορά βασικά τα εθνικά κοινοβούλια (προτάθηκε να κληθούν τα εθνικά κοινοβούλια να δώσουν τη δέουσα προσοχή στην έκθεση της Ομάδας). Μερικοί ομιλητές θεωρούν ωστόσο ότι θα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερος ρόλος στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ενδεχομένως μέχρι του σημείου να απαιτείται η έγκριση του ΕΚ πριν από την έναρξη μιας επιχείρησης. Προέκυψαν ερωτηματικά σχετικά με το μέλλον της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης της ΔΕΕ σε περίπτωση που μεταφερθούν οι υπόλοιπες δεσμεύσεις της ΔΕΕ στην ΕΕ· μερικοί πρότειναν τον ρόλο αυτό να τον αναλάβει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

iii. Συμπεράσματα

37. Ο κ. Barnier εξέφρασε την ικανοποίησή του για την πολύ θετική υποδοχή της οποίας έτυχε η έκθεση της Ομάδας από τη Συνέλευση. Σε αρκετά θέματα υπήρξε σχεδόν πλήρης υποστήριξη των συστάσεων της Ομάδας. Συμπερασματικά :
- α) υπήρξε συναίνεση ως προς την πρόταση εκσυγχρονισμού των καθηκόντων Petersberg και τις προτάσεις για τη βελτίωση της συνοχής και της αποτελεσματικότητας στη διαχείριση κρίσεων.
 - β) υπήρξε ευρύτατη υποστήριξη από τη Συνέλευση για τη ρήτρα αλληλεγγύης. Η ρήτρα αυτή θα πρέπει να διατυπωθεί προσεκτικά στην νέα Συνθήκη προκειμένου να είναι σαφής ως προς το πεδίο εφαρμογής της και το εύρος των διαθέσιμων μέσων.
 - γ) η πρόταση για έναν οργανισμό εξοπλισμών/δυνατοτήτων έγινε δεκτή.
 - δ) υπήρξε σαφής υποστήριξη υπέρ του να συνεχίσει ο Ύπατος Εκπρόσωπος να είναι υπεύθυνος για την ΕΠΑΑ. Θα πρέπει εν προκειμένω να ληφθούν υπόψη οι μελλοντικές συζητήσεις επί του θέματος των θεσμικών ρυθμίσεων στον τομέα της εξωτερικής δράσης γενικότερα (που θα προκύψουν μετά τη συζήτηση της έκθεσης της Ομάδας VII).
 - ε) δεν επιτεύχθηκε συναίνεση επί των προτάσεων για την εξασφάλιση ευελιξίας τόσο στον τομέα της διαχείρισης κρίσεων όσο και στον τομέα της συλλογικής άμυνας. Ωστόσο, υπήρξε σαφής έκκληση από ορισμένα μέλη της Συνέλευσης να γίνουν πιο προχωρημένες προτάσεις. Το Προεδρείο θα χρειαστεί να μελετήσει τη συνάρθρωση μεταξύ των πιθανών μορφών στενότερης συνεργασίας και της εμβέλειας της αμυντικής πολιτικής στην οποία θα συμμετέχουν όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ με την αναγκαία πολιτική αλληλεγγύη.
 - στ) υπήρξε επίσης σαφής έκκληση για έναν αποτελεσματικό κοινοβουλευτικό έλεγχο, ο οποίος θα ασκείται κατά πρώτο λόγο μέσω των εθνικών κοινοβουλίων.

3. Ώρα των Ερωτήσεων

38. Δεν υπήρξαν ερωτήσεις.

II. ΕΠΟΜΕΝΗ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

39. Ο Πρόεδρος ανακοίνωσε ότι η επόμενη σύνοδος της Συνέλευσης θα διεξαχθεί το απόγευμα της Δευτέρας 20 Ιανουαρίου και το πρωί της Τρίτης 21 Ιανουαρίου. Η σύνοδος αυτή θα αφιερωθεί στο θέμα της λειτουργίας των θεσμικών οργάνων.

Σύνοδος της ολομέλειας, 20 Δεκεμβρίου 2002

ΚΑΤΑΛΟΓΟ ΟΜΙΛΗΤΩΝ

σύμφωνα με τη σειρά που έλαβαν τον λόγο

Εξωτερική Δράση - Άμυνα

Συζήτηση σχετικά με την έκθεση της Ομάδας VII με Πρόεδρο τον κ. Dehaene (CONV 459/02)

Συζήτηση σχετικά με την έκθεση της Ομάδας VIII με Πρόεδρο τον κ. Barnier (CONV 461/02)

κ. Alain LAMASSOURE - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

κ. René van der LINDEN - Κάτω Χώρες (Κοινοβούλιο)

κ. Peter HAIN - Ηνωμένο Βασίλειο (Κυβέρνηση)

κ. Louis MICHEL - Βέλγιο (Κυβέρνηση)

κ. Antonio VITORINO – Επιτροπή

κ. Παρασκευάς ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ – Ελλάδα (Κοινοβούλιο)

κα Teija TIILIKAINEN - Φινλανδία (Κυβέρνηση)

κ. Andrew DUFF - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

κ. Frans TIMMERMANS - Κάτω Χώρες (Κοινοβούλιο)

κ. Lamberto DINI - Ιταλία (Κοινοβούλιο)

κ. Kimmo KILJUNEN - Φινλανδία (Κοινοβούλιο)

κ. Hubert HAENEL - Γαλλία (Κοινοβούλιο)

κα Lena HJELM-WALLEN - Σουηδία (Κυβέρνηση)

κα Marta FOGLER - Πολωνία (Κοινοβούλιο)

(Μπλε κάρτες : Kiljunen, Serracino-Inglott, Hain, Maclellan, Kelemen)

κ. Henning CHRISTOPHERSEN - Δανία (Κυβέρνηση)

κ. Valdo SPINI - Ιταλία (Κοινοβούλιο)

κ. John CUSHNAHAN - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

κ. Μιχαήλ ΑΤΤΑΛΙΔΗΣ - Κύπρος (Κυβέρνηση)

κ. Pierre LEQUILLER - Γαλλία (Κοινοβούλιο)

κ. Dick ROCHE - Ιρλανδία (Κυβέρνηση)

κ. Elmar BROK - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

κ. Gijs de VRIES - Κάτω Χώρες (Κυβέρνηση)

κ. Klaus HÄNSCH - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

κ. Carlos CARNERO - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κ. Peter SKAARUP - Δανία (Κοινοβούλιο)
κ. Rytis MARTIKONIS - Λιθουανία (Κυβέρνηση)
κ. Ivan KORCOK - Σλοβακία (Κυβέρνηση)
κ. John BRUTON - Ιρλανδία (Κοινοβούλιο)
κα Linda McAVAN - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κ. Ernâni LOPES - Πορτογαλία (Κυβέρνηση)
κ. Josep BORRELL - Ισπανία (Κοινοβούλιο)
κ. Gianfranco FINI - Ιταλία (Κυβέρνηση)
κ. Ben FAYOT - Λουξεμβούργο (Κοινοβούλιο)
κ. Henrik HOLOLEI - Εσθονία (Κυβέρνηση)
(Μπλε κάρτες : Hain, MacCormick)
κ. Alberto COSTA - Πορτογαλία (Κοινοβούλιο)
κα Piia-Noora KAUPPI - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κ. Alfonso DASTIS - Ισπανία (Κυβέρνηση)
κ. Henrik Dam KRISTENSEN – Δανία (Κοινοβούλιο)
κ. Dominique de VILLEPIN - Γαλλία (Κυβέρνηση)
κα Hanja MAIJ-WEGGEN - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κ. Adrian SEVERIN - Ρουμανία (Κοινοβούλιο)
κα Maria Eduarda AZVEDO - Πορτογαλία (Κοινοβούλιο)
κ. Aloiz PETERLE - Σλοβενία (Κοινοβούλιο)
κα Sylvia-Yvonne KAUFMANN - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κ. Jan FIGEL - Σλοβακία (Κοινοβούλιο)
κ. Ysar YAKIS - Τουρκία (Κυβέρνηση)
κ. Pronσίας DE ROSSA - Ιρλανδία (Κοινοβούλιο)
κ. Peter SERRACINO-INGLOTT - Μάλτα (Κυβέρνηση)
(Μπλε κάρτες : Fayot, Hain, van Eekelen, MacCormick)
κ. Joschka FISCHER - Γερμανία (Κυβέρνηση)
κ. Edmund WITTBRODT - Πολωνία (Κοινοβούλιο)
κα Irena BELOHORSKÁ - Σλοβακία (Κοινοβούλιο)
(Μπλε κάρτα : Kiljunen)
κα Pervenche BERÈS - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κ. Γιώργος ΚΑΤΗΦΟΡΗΣ - Ελλάδα (Κυβέρνηση)
κ. Jacques SANTER - Λουξεμβούργο (Κυβέρνηση)

κα Teresa ALMEIDA GARRETT - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κ. Jürgen MEYER - Γερμανία (Κοινοβούλιο)
κ. István SZENT-IVANYI - Ουγγαρία (Κοινοβούλιο)
κ. William ABITBOL - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κα Gisela STUART - Ηνωμένο Βασίλειο (Κοινοβούλιο)
κ. Sören LEKBERG - Σουηδία (Κοινοβούλιο)
κ. Alejandro MUÑOZ ALONSO - Ισπανία (Κοινοβούλιο)
κα Riitta KORHONEN - Φινλανδία (Κοινοβούλιο)
κ. Liviu MAIOR - Ρουμανία (Κοινοβούλιο)
κ. Hennes FARNLEITNER - Αυστρία (Κυβέρνηση)
κα Cristiana MUSCARDINI – Ιταλία (Κοινοβούλιο)
κ. Rihards PIKS - Λετονία (Κοινοβούλιο)
κ. Jan KOHOUT - Τσεχία (Κυβέρνηση)
κ. Göran LENNMARKER - Σουηδία (Κοινοβούλιο)
κ. Kemal DERVIS - Τουρκία (Κοινοβούλιο)
(Μπλε κάρτες : *Spini, Kiljunen, Dini*)
κ. Joschka FISCHER - Γερμανία (Κυβέρνηση)
